

APRIL 1992

RECEIVED

APR 25 1992

LIBRARY - P.A.O.I.

LIBRARY of the
PATRIARCHATE of the
ORTHODOX INSTITUTE
of the GRADUATE
THEOLOGICAL UNION

Vol. LVII

No. 4

SOLIA

THE HERALD

JACKSON MI

PRIMATES OF THE ORTHODOX CHURCH MEET IN SPECIAL SESSION

On March 15, 1992, Patriarchs of all the Orthodox Churches met in consultation at the Phanar in Constantinople at the invitation of His Holiness, Patriarch Bartholomaios. The heads of the various national churches concelebrated the Divine Liturgy in the patriarchal cathedral on the Sunday of Orthodoxy.

Part of the message sent out to the Orthodox world is the following:

"We offer praise from the depths of our hearts in glorifying the Triune God who deigned to bring us together, face to face, to exchange the kiss of peace and love, to partake of the Cup of Life and to enjoy the divine gift of Pan-Orthodox unity. Conscious of the responsibility which the Lord's providence has placed upon our shoulders as shepherds of the Church and spiritual leaders, in humility and love, we extend to everyone of good will, and especially to our brother bishops and the whole pious body of the Orthodox Church, God's blessing, a kiss of peace and a "word of exhortation" (Hebrews 13:22).

Following this statement of unity, there are a number of points on actions taken by the 14 churches represented.

1. The Church wants to offer to the world, entering its third millennium of the Christian Era, her own witness to the severe and urgent problems evident in society.

While acknowledging that the 20th century can be

considered to be one in which there are great achievements in the field of knowledge of the universe and the attempt to subject creation to the human will; nevertheless, it is also obvious that this dominance over nature does not necessarily lead to happiness and the fullness of life. "Man must have learned that apart from God, scientific and technological progress becomes an instrument of destruction of nature as well as of social life. This is particularly evident after the collapse of the communist system."

The failure of all "anthropological ideologies" has also created in men a spiritual void and existential insecurity, leading people to seek salvation in new religious and para-religious movements and to near idolatrous attachments to the material values of the world. "The youth of our times have the right to learn that the Gospel of Christ and the Orthodox faith offer love instead of hatred, cooperation instead of confrontation, and communion instead of division among human beings and among nations."

2. A second point is the call for deeper spiritual as well as canonical unity among Orthodox. There is a reference to "schismatic groups competing with the canonical structure of the Church," a possible indication of the establishment in Russia of a church structure by the "Russian Synod in Exile." A call to condemnation of such groups and an abstention from any kind of communion with them is enjoined. Quoting St. John Chrysostom: "To tear the Church asunder is no less evil than to fall into heresy."

continued on page 1

COVER: A 16th century icon of the Resurrection of Christ from the Monastery of Dionysiou on Holy Mount Athos, Greece.

SOLIA

THE
HERALD

CHAIRMAN:

Rt. Rev. Bishop
Nathaniel Popp

BUSINESS MANAGER:

Cornel Ivascu

ROMANIAN EDITOR:

Manuela Cruga

ENGLISH EDITOR/SECRETARY:

David Oancea

STAFF:

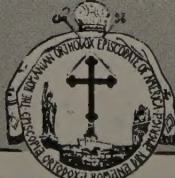
V. Rev. Fr. Roman Braga

Mark Chestnut

Dinu Cruga

George R. Gavrilă

Florence Sîrb

SOLIA — THE HERALD (ISSN 0038-1039) is published monthly for \$12.00 per year: United States, \$14.00 per year: Canada, and \$16.00 per year in other countries by The Romanian Orthodox Episcopate of America, 2522 Grey Tower Road, Jackson, MI 49201-9120. Second-class postage paid at Jackson, Michigan, and additional offices.

POSTMASTER: Send address changes to: **SOLIA — THE HERALD**, P.O. Box 185, Grass Lake, MI 49240-0185, U.S.A.

Articles and news published in SOLIA do not necessarily reflect the views or the endorsement of the Romanian Orthodox Episcopate.

PASCHAL LETTER 1992

To The Pious Clergy And Faithful
Of The Romanian Orthodox Episcopate of America

“Rejoice, o people, and be glad! The angel seated on the stone of the tomb announced the news to us, saying: Christ is risen from the dead. He is the savior of the world and has filled everything with a fragrant aroma. Rejoice, o people, and be glad!”

Praises, Tone 2, Bright Monday

Christ is Risen!

Dearly Beloved in Christ:

This holy and festive celebration is ours! It belongs to those who believe in God and in the resurrection of the Lord Jesus from among the dead. God has been merciful to us and blessed us, and he has shown his face to us again. Let us rejoice, indeed, and be glad in spiritual joy and with heavenly gladness.

St. Gregory Nazianzos reminds us: “We were created to be happy. We were made happy when we were created. We were entrusted with Paradise that we might enjoy life” (2nd Paschal Oration). God in Three Persons, Father, Son and Holy Spirit, created man in his image and likeness, and we were made to be happy! (Gen. 1:26 f).

He continues, however, explaining how it was that we were cast out of that paradise: “We were cast out because we transgressed. We needed an Incarnation of God, a God put to death, that we might live. We were put to death together with him, that we might be cleansed; we rose again with him because we were put to death with him; we were glorified with him, because we rose again with him.”

The author of Romans states: “. . . people are without excuse; they knew God and yet refused to honor him as God or to thank him . . . they have given up divine truth for a lie and worshipped and served creatures instead of the Creator” (1:21/24); and, “Both Jew and pagan sinned and forfeited God’s glory, and both are justified through the free gift of his grace by being redeemed in Christ Jesus who was appointed by God to sacrifice his life, so as to win reconciliation through faith” (3:24/25).

Jesus Christ, “the Word was with God and the Word was God” (Jn 1:1), was himself immortal and could not die; but, says St. Athanasios, “he took to himself a body such as could die, that he might offer it as his own in the stead of all, and as suffering through his union with it, on behalf of all” (Incarnation #20). “The savior came to accomplish not his own death, but the death of men,” says St. Athanasios. Thus the sacrifice of our Lord Jesus reconciled us to God whom we had refused to honor or thank, and bestows on us the right to once again rejoice and be glad!

From St. Cyril of Jerusalem, the Holy City of the Lord, we are reminded: “Let mourning be turned into gladness and lamentation into joy; and let our mouth be filled with joy and gladness, because of him who after his resurrection said: ‘Rejoice!’” (Resurrection Sermon).

So we see that the resurrection is like a new creation for us, and the happiness once lost has been restored. But only those who know Christ crucified can know Christ resurrected, and only those who know of the resurrection have true joy and gladness in their lives.

Dearly Beloved:

Let us reflect the joy of this day not only at this moment but through the days of our lives. Let our thoughts and our hearts rest on the treasure given us, reconciliation with God and the gift of eternal life. Let us, too, like Christ offer ourselves and one another to those who still sit in darkness and who do not yet know the Lord Jesus; and, let us become to them the angel seated on the tomb, crying out to the world around us: Christ is risen from the dead, and he is the savior of the world! ✠

Truly he is risen!

† NATHANIEL, Bishop

WHY THE M I D N I G H T EASTER SERVICE?

Perhaps the singular, most striking feature of the Feast of Pascha (Easter) is the fact that **this day, unlike any other feast, does not fit into any kind of category. It is something totally different from any other celebration of the Church year, and it is obvious why this is so.**

First of all, Pascha is a mystery: it is not really possible for our limited human minds to be able to grasp the full content of what we are celebrating. A mystery of the Faith is a partial revelation to us by God of an event or article of Faith that is necessary for us Orthodox Christians to accept by faith in order for us to achieve our salvation. "For if we have been united with Him in a death like His, we shall certainly be united with Him in a resurrection like His . . . But if we have died with Christ, we believe that we shall also live with Him" (Romans 6:5,8).

The mystery of Faith is revealed only partially, because at this stage of our existence, it is not possible for us to understand the totality of God's love for us, of God's plan for us, of God's sustenance of our lives. It is not possible, because we can think only in a limited way. But, freed from the dimensions and limitations of our earthly existence, then it will be possible for us to see the fulness of God's intent for us.

This is why Pascha remains a mystery for us. How is it possible for us to understand, fully and completely, the depth of God's love: that He sent His only-begotten Son, Our Lord and God and Savior Jesus

Christ to live among us, to suffer for us, to die for us, and finally to rise from the dead after three days in the tomb (1 Corinthians 15:3-4). Such a thing had never before been heard of.

So, the central theme of Pascha is the disruption of the natural course of events. All we have to do is to read the Paschal hymns in order to grasp the Church's understanding of the Paschal mystery.

O Day of Resurrection! Let us beam with festive joy! This indeed is the Lord's own Pascha.

Now does light flood all creation: heaven and earth and the world beneath! . . .

Before dawn, Mary and her friends approached the tomb and found the stone removed . . .

Now at daybreak let us celebrate! Let us gaze on Christ, our sun of holiness!

Before the rising of the sun, the ointment-bearing women hastened to anoint the Sun . . .

O how holy, how resplendent! What a truly radiant night! Brilliant birth of man's redemption . . .

The night when boundless light transfigured flesh as Christ burst from the grave . . .

We see that Pascha is the Feast of Light, of brightness, of illumination, of radiant joy. We know that Satan and his principdom are the essence of evil, of blackness, of hidden, secret sinfulness, of despair, of hopelessness. That is why sin is always associated with the dark, with shame, away from the daylight, away from the eyes of the world.

When Christ our true God rose from the dead on that first Pascha, we know that all creation was filled with light, and that the night shone more brightly than day. Thus our Savior chose to rise at the beginning of the third day, **while it was still dark**, in order to emphasize that, trampling over the devil, He also conquered darkness, the sign of unredeemed mankind.

Because the Orthodox Faith is the fulness of the Truth of Christ, the Orthodox Church believes that this fulness must be expressed and made manifest, and that this is done in a very unique manner, through her liturgical cycle of worship. Thus, when it comes to Pascha, she celebrates this Feast of Feasts according to the fulness of Orthodox belief and piety.

From the very earliest times, at Jerusalem itself, the Holy City, the Mother Church of Christendom, the celebration of Pascha . . . Matins and the Divine Liturgy, together with the Baptism of converts . . . was held during the night. We have testimony from the fourth century and earlier that witnesses to this fact. And so Pascha was celebrated in this manner throughout the **whole Church**, all over the world, in the East and in the West, because, "It was very early on the first day of the week **and still dark** when Mary of Magdala came to the tomb" (John 20:1).

continued on page

MIDNIGHT SERVICE

continued from page 4

The Orthodox Church has consistently maintained the correct way of celebrating Pascha: Matins, beginning at midnight (when the first Christ is risen is sung) followed by the Divine Liturgy. Every Orthodox tradition . . . Greek, Slavic, Arab, Romanian . . . has kept this order of celebration most faithfully.

The Church understands the Nocturns Service as the beginning of our Exodus, as God's chosen people, from the bondage of sin to the light of the Resurrection. And this, precisely, is our freedom from that bondage. For this reason we carry lighted candles. For this reason the angels in heaven rejoice with us. For this reason the priest strikes the Cross on the church door revealing the empty tomb.

Matins is sung with joyous enthusiasm. The darkness of the blackest point of the night . . . midnight . . . is pierced with a burst of light and joyful song, and continues until the end of the Divine Liturgy. All of this finds its fulness, its perfection, its meaning, its completion, in the celebration of the Paschal Divine Liturgy. It is the Liturgy which projects our whole celebration into the realm of the Kingdom of Heaven, where that eternal Pascha is accomplished. It is in the reception of the sacred Body and Blood of the risen Christ, by all the faithful, that the unique experience of Orthodox Pascha is found.

SOME QUESTIONS AND ANSWERS ON THE COMBINED EASTER SERVICE

Why is it necessary for the Easter Divine Liturgy to follow the Midnight Matins?

Precisely because the Easter service is a "Vigil." That means we gather in church and wait for the Resurrection of Christ. Then we actually meet our Resurrected Lord in the reception of the Holy Communion at the Liturgy. To abruptly end the festive Paschal Matins, go home (and without eating or drinking anything), after finding the tomb "empty," then try to go to sleep, and return to Church at 10 a.m. for the Divine Liturgy, is a devastating experience — spiritually, emotionally and physically. This fact is self-evident to anyone who has prepared for Easter in the proper manner.

In the old church I remember that we always celebrated Easter Matins combined with the Liturgy. Why was this changed?

I really don't know why. I have heard a few possible explanations. One having to do with taking two collections . . . problem of transportation . . . bad area . . . people harassing our people as they walked home from church . . . desire to do what "Americans" did on Easter Sunday . . . the prolongation of the service by many cantors . . . etc. Probably because of some

of the above reasons in the '70s our former bishop urged his parishes to celebrate the complete Nocturns and Matins at midnight and the full Liturgy on Easter morning. Even then all of our parishes did not split the service.

You mean to say that all Orthodox Churches do not separate the Liturgy from the Matins?

That's right! As I mentioned in the above article, since the beginning of the Christian Church, all Christian churches held the Paschal Vigil as one complete service: Nocturns, Procession, Matins & the Divine Liturgy. All of the national Orthodox Churches: Greece, Russia, Syria, Jerusalem, Bulgaria and Romania observe this practice. There may be a few exceptions, but generally all Orthodox Christians celebrate the Matins combined with the Liturgy.

You said that the Romanian Orthodox do this too?

Absolutely! In every part of Romania the Easter Liturgy immediately follows Matins. Clergy from Romania tell me that the only variation is that in some areas, instead of beginning at midnight, the Paschal Vigil begins very early in the dark, before morning. Even the Romanian Catholics (Uniates) have preserved the traditional way of celebrating the Paschal Vigil, as have parishes of the Missionary Episcopate and many in our own diocese throughout the United States and Canada.

Won't the Matins and the Liturgy be long?

Actually, not by very much. Approximately 40 minutes longer. Why? Because the Matins and Liturgy comprise one unit, and certain portions of the Matins and Liturgy are omitted for this unique Paschal Vigil so that the length is not greatly extended, if the choir sings joyfully and quickly.

What will we do after the Easter Midnight Liturgy?

Feast and celebrate! We will process to the Fellowship Hall and bless the Easter Baskets and Paschal foods. In most parishes an "Agape" is held. That is, everyone "breaks the lenten fast" with the foods from their baskets. The parish may supply refreshments or a hot/cold buffet. Whatever, the time after the Liturgy is for joyous celebration and feasting. If the Liturgy was not celebrated directly after Matins, this feasting with food could not be done.

What service would ordinarily be celebrated on Easter Sunday morning?

It is understandable that some people who are unable to attend the midnight Liturgy would like to have a Paschal service on Easter Sunday. In fact, the "tipic" of our church prescribes that a service be performed. It is possible to celebrate Easter Vespers 11 a.m., noon or later. It is not like ordinary vespers. There is a festive outdoors procession (like Easter Eve) and the chant-

continued on page 9

HELP FOR ROMANIA: BUCHAREST REPORT

Following is a resume of the report of Fr. Tatulescu from Bucharest.

We are working with the League of Romanian Orthodox Women, the League of Orthodox Students and the Orthodox Brotherhood who are helping us in the loading, unloading, distribution and supervision of our assistance goods.

Our reporting system is still very good, and we are in possession of all the goods which go through HFR; we cannot speak for things sent via other routes.

At one time, we were not so certain that clothing sent to Romania would be accepted or be useful. We have found that this is not true. Due to the high cost of living and the fixed salaries, people are unable to purchase clothing. Whatever items we have distributed, new or used, clothing, shoes, boots, whatever, has been well received; and, we would like to encourage a continued effort in this area.

CONTAINERS RECEIVED:

February 2, 1992:

5 pallets of medical goods which were sent to the Center for Preventive Medicine in Sibiu and receipted by Dr. Agneta Pavel, Director.

13 pallets of clothing (new and used) which is being distributed through the HFR and the Church.

February 19, 1992:

7 pallets of clothing through the HFR donated by Emmanuel Lutheran Church of Calgary, Alberta.

ORPHANAGES VISITED:

We visited numbers of orphanages, but in particular we spent and became more aware of the needs of:

Giurgiu/Slobozia Orphanage near the Bulgarian border. Director: Dr. Viorica Stanculescu. There are 52 in the first institution and 48 in the other. Of these, 39 are **HIV/AIDS** cases; 4 are special and 10 have **Muscular Dystrophy**.

Casa de Copii Orfani Dacia/Communa Ibert, Judetul Brasov. There are 55 boys, ages 6-19 plus an additional 22 from the outside who are given assistance. Mr. Csiki Moise, Director.

There is need for a visiting nurse here. A retired nurse would come 4 hours a day, five days a week for \$25.00 per month.

SENIOR CITIZEN PROJECT:

We had discussed a "Meals on Wheels" program, and we would like to report that the possibility does exist! The project name is "**Cantina Batranilor Saraci**" in Bucharest.

continued on page 14

Bucharest: A group of poor and abandoned children who sincerely treasured the gifts sent by Episcopate children through HFR. With Fr. and Psa. Tatulescu are Fr. Rene and women who helped distribute the gifts (January).

Bucharest: Christiana Hospital. Dr. Pavel Chirila and hospital personnel help in unloading the container of HFR donations of hospital equipment.

Dacia Orphanage. The children send a big "Thank you!" to the children of our Episcopate who sent Christmas gifts.

WORLD CHURCH NEWS

St. Christina's Relics Stolen

The relics of St. Christina, a 3rd century martyr, have been recently stolen, along with the wooden and glass case containing them, from St. John's Catholic Cathedral in Cleveland, Ohio, leaving a huge void in the souls of thousands of believers. With no financial value attached, they were soon abandoned and found by the Cleveland Police in the parking lot of St. Sava Serbian Orthodox Cathedral in Broadview Hts., Ohio. Thus, St. Christina defeated by poverty the evil intentions of the thief and made her way back to the church where she has been resting since 1925, when brought from Rome. (Plain Dealer, 2/26/92)

D.C.A. Humanitarian Aid

(Syosset, NY) A January news release of the Orthodox Church in America reports that \$650,000 in medical supplies has been sent to Russia in cooperation with Brother's Brother Foundation. In a related project, Fr. Joseph Fester, Director of the OCA Parish-to-Parish Program, is working to establish a network of parishes to participate in this relief action. The same report states that the relief shipped to Romania by the OCA Romanian Episcopate since 1990 "totals 30 million dollars."

Orthodox Youth of the OCA

At the national level, the activity of the Department of Youth and Campus Ministry has been reviewed in the first quarter of the year. Among the great successes of the department are the regional youth retreats: KAIROS and JOURNEY which have literally swept large areas of the nation. The department has also reviewed 1992 involvement and exchange programs for Eastern Europe. Delegates will be sent to the Synodos General Assembly in Moscow in June, 1992.

More Details on Serbian Church's Unification

The former "Free Serbian Orthodox Church" was re-united in Holy Communion with the Church of Serbia on February 15, 1992. At the impressive event which took place at the Patriarchal Cathedral in Belgrade, in addition to the hierarchs, Princess Catherine and Radmila Karageorgevich were also present. Metropolitan Iriney of America and Canada stated: "Your Holiness, . . . We ask you to bestow upon us your holy archpastoral blessings and invite you this day, to travel to America in the near future and to visit our sanctuaries and our faithful . . . Bless us, Your Holi-

ness!" According to the "American Srbobran" (Feb. 26), "it is anticipated that within the framework of 3 years, the previously separated, and temporarily parallel, jurisdictions will solidify their Eucharistic unity with complete administrative unity."

R.A.A.P. Meeting

A recent meeting held at Vatican City between Rev. Dr. Milton Efthimiou, representative of the Greek Archdiocese and SCOBA, and Pope John Paul II, explored possibilities for an international effort to combat the spread of hardcore and child pornography. The meeting also reunited international representatives of the Religious Alliance Against Pornography. A similar consultation took place earlier in Geneva with representatives of the Ecumenical Patriarchate and the World Council of Churches. Among the Orthodox representatives were: Rev. Drs. George Tsetsis, Ioan Bria (Romania), Todor Sabev (Bulgaria), and Dr. Genadios Limouris. Further sessions are scheduled with the Archbishop of Canterbury, the World Evangelical Fellowship and other worldwide religious bodies. The RAAP was founded in the U.S. in 1986 and is committed to "help people understand the moral dimensions of the problem of hardcore and child pornography," and that their responsibility is to eliminate it. Fr. Efthimiou stated that: "Churches of the world must take heed of this evil" (Hellenic Chronicle, 02/27/92).

Greek Bishop Shot in New York

Orthodox throughout the country have been shocked to find out that Greek Orthodox Bishop Alexios of Troa, "assistant to Archbishop Iakovos who oversees Greek parishes in Queens, Long Island and part of Connecticut," was the victim of a shooting on February 28. The 48 year old hierarch was returning from a panel discussion on AIDS at 11:30 P.M., when he was accosted by three teenagers who demanded money. Refusing them, he was shot in his stomach but survived the attack after being hospitalized (Hellenic Chronicle, 03/05/92).

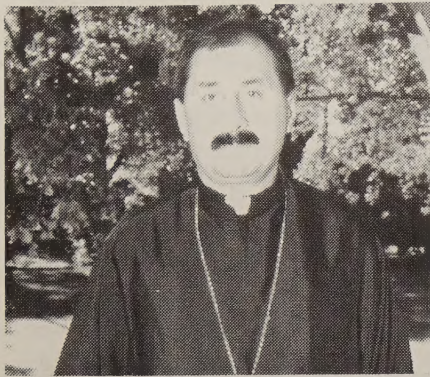
Orthodox World Leaders Meet

An historic meeting of the heads of Orthodox Churches throughout the world took place at the Ecumenical Patriarchal See in Istanbul on March 15 (Sunday of Orthodoxy). The agenda of the meeting included the following issues: Orthodoxy's relations with the Vatican; Orthodoxy's position towards a united Europe; Byzantine Catholic Churches; Orthodox attitudes in environmental matters, and the establishment of a special body to deal with problems between the various Orthodox Churches (Hellenic Chronicle, 03/12/92). [See "Primates . . ." elsewhere in this Issue]

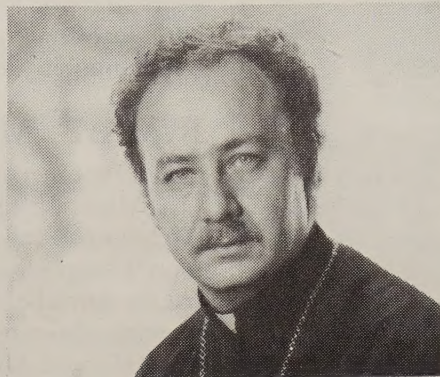
continued on page 13

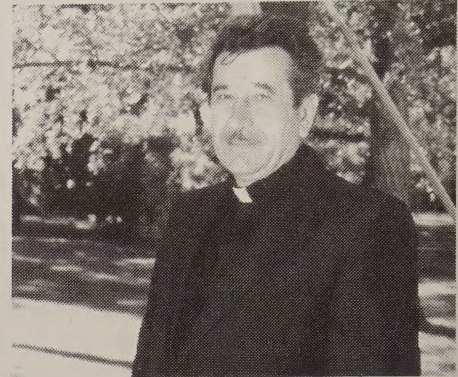
THREE DEANS APPOINTED

Rev. Fr. Stanciu

Rev. Fr. Lazar

Rev. Fr. Pavel

After having invited nominations from the clergy of the three deaneries involved and with the recommendation of the Episcopate Council, His Grace, Bishop NATHANIEL, has appointed the following administrative deans to the indicated deaneries. Their term is effective as of April 1, 1992.

Michigan Deanery

Rev. Fr. Laurence Lazar

St. George Cathedral, Southfield, MI

Mid-West Deanery

Rev. Fr. Simion Pavel

Nativity of Our Lord, Chicago, IL

Ohio & Western PA Deanery

Rev. Fr. Panteleimon Stanciu

St. George, Canton, OH

The purpose of the deanery is an important one, for it helps to bind the parishes into geographical administrative units. The dean is the head of the deanery and

his duties are the following (Article V, Sec. 2):

1. At the request of the bishop, to transmit to the parishes the directives of the Episcopate and to implement them;
2. To organize religious missions, common services, and temporary religious services;
3. In case of vacancy in a parish, to provide for temporary religious services;
4. To supervise the religious activities of his deanery and make a yearly report to the Episcopate;
5. To preside over the Peace Court of the deanery;
6. To convene a conference of the clergy of the deanery not less than once a year;
7. To hear confessions of the priests and their families;
8. To organize spiritual retreats;
9. To conduct periodic seminars in theology and liturgical practice for all the priests of the deanery.

HIERARCHAL SCHEDULE

February 9. Sunday. Miramar, FL. Holy Trinity. Divine Liturgy. Banquet.

February 22. Saturday. Dearborn Hts., MI. Sts. Peter & Paul. ARFORA meeting to discuss remodeling plans for ARFORA House.

February 23. Sunday. Southfield, MI. St. George Cathedral. Divine Liturgy.

March 1. Sunday. Rives Junction, MI. Dormition Monastery. Divine Liturgy. Pastoral visit.

March 7, 8. Cleveland, OH. St. Mary. Saturday: Great Vespers. **Sunday:** Divine Liturgy. Conference with the Romanian guests attending the Case Western Reserve University project.

March 9. Monday. Washington, DC. At the invitation of the White House, attended a briefing on East European affairs. ☩

CHRIST IS RISEN!

BISHOP NATHANIEL
the Priests, Deacons and
pious faithful of the
ROMANIAN ORTHODOX
EPISCOPATE OF AMERICA

*wish all of our Orthodox brethren
a blessed and joyous
PASCHA!*

HRISTOS A INVIAT!
CHRISTOS ANESTI!
CHRISTOS VOSKRESE!
AL MASSEEH KAM!
KRISHTI U NGJALL!

EPISCOPATE REPRESENTATIVES AT BRIEFING AT WHITE HOUSE

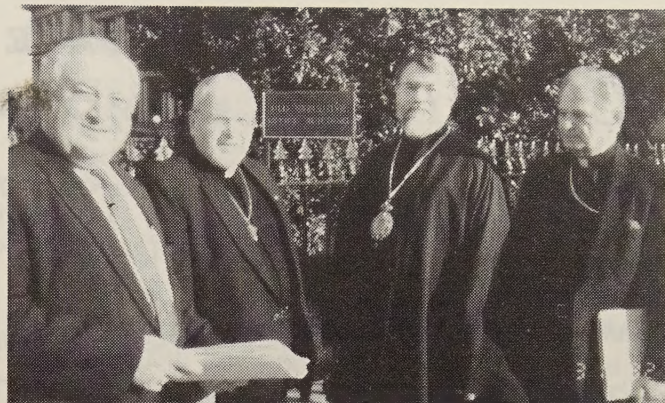
His Grace Bishop Nathaniel, together with V. Rev. Fathers Tofan and Grabowski, attended the briefing for Central and Eastern European-American Leaders on March 9, 1992, from 10:00 to 4:00 P.M. Present also was Mr. Armand Scala representing the Valerian Trifa Romanian-American Heritage Center. The briefing was held in the Old Executive Office Building.

Among the speakers were: Sherrie Rollins, assistant to the President for Public Liaison and Intergovernmental Affairs; Samuel Skinner, Chief of Staff; General Brent Scowcroft, Assistant to the President for National Security; Dr. Carol Adelman, Assistant Administrator for Europe, Agency for International Development; and, Ambassador Robert Barry, Special Advisor for Eastern European Assistance to the Deputy Secretary of State.

The purpose of the briefing was to inform the participants of what the U.S. Government has done so far, and what its plans are for the future for economic, political and democratic development in Eastern Europe as well as in former countries of the Soviet Union. All the U.S. representatives of the Agency for International Development (A.I.D.) from these countries were present and able to answer questions.

After the briefing, our Romanian representatives had the chance to meet privately with Mr. Richard J. Dough, the A.I.D. representative to Romania, who had just come from Bucharest. Our Episcopate is working together with Brother's Brother Foundation, through Fr. Grabowski in the USA and Tatulescu in Romania, on a grant program for Help for Romania. A new proposal is being prepared now for the years 1993-94. After the briefing, our bishop with the two priests and Mr. Armand Scala, were invited to the Romanian Embassy in Washington, D.C., by the departing ambassador Mr. Virgil Constantinescu for a farewell dinner. Present also was Mr. Michael Croitoru, minister-counselor of the Embassy. Ambassador Constantinescu expressed his personal thanks to the Episcopate for the activities of the **Help for Romania** and **Help the Children of Romania** programs.

Also, while in Washington, Father Grabowski was able to touch base with people at the U.S. Dept. of Agriculture who are working with us on a plan proposed by us for future help to Romania, especially for children, hospitals and homes for the elderly. ✂

White House briefing for Ethnic Leaders in front of the Old Executive Office Building. L-R: Mr. Armand Scala; V. Rev. Richard Grabowski; His Grace, Bishop Nathaniel; V. Rev. Constantin Tofan.

MIDNIGHT SERVICE

continued from page 5

singing of the Gospel in various languages. The Easter Canon and Paschal Sticheras are sung along with much of the special music heard at the Vigil and Liturgy. It is a very impressive service.

What about the children?

What have Orthodox Christians for 20 centuries done with their children for the Holy Week and Easter services? Bring them to church! I have always encouraged the parents to bring their babies and children to church for all the services. They can take a nap during the day (as we all should) in anticipation for Christ's Glorious Resurrection. You can bring them to church in their pajamas and let them sleep in the nursery or cry room. The past few years, we have had many children participate in the processions of Holy Friday and Easter night. This is something that they always will remember.

What does our bishop say about the combined Easter Matins and Liturgy?

Bishop Nathaniel is anxious to have his parishes conform to traditional Romanian Orthodox liturgical practices. In doing so we strengthen our Faith and deepen our participation in the spiritual life of the Church which is "life in Christ." When he was the pastor of Holy Cross Church in Hermitage, he initiated their return to the proper and traditional order of Paschal services. He has encouraged our parish members to be faithful to all of our Orthodox traditions. Therefore, he blesses and praises our return to the correct combined Paschal service. ✂

Prepared by Fr. Gregory Becker
Holy Resurrection Church
Warren, OH

1992 EPISCOPATE CONGRESS ACCOMMODATIONS

TRAVEL ROUTES

From the East:

Use the Ohio Turnpike to Exit 4; follow US 23 North toward Ann Arbor until you reach I-94, then turn West toward Chicago to Exit 150 - Grass Lake. At the end of exit ramp, turn left. Follow road for approximately 2 miles. At stop sign (Michigan Avenue) turn right. Go through the village of Grass Lake. Turn left on Wolf Lake Road (Frank's Shop Rite on corner). Go 1 mile, turn right on Page Avenue. Go 1 block, turn left on Grey Tower Road.

From the West:

Follow I-94 East to Exit 150 - Grass Lake. Turn right at end of exit ramp, then follow the same directions given above under the heading, 'From the East.'

DELEGATES AND GUESTS ARE ADVISED THAT THE EPISCOPATE IS NOT ABLE TO PROVIDE ANY SHUTTLE TRANSPORTATION FROM AIRPORTS OR HOTELS. PLEASE ARRANGE FOR YOUR OWN TRANSPORTATION NEEDS PRIOR TO YOUR ARRIVAL.

LODGINGS:

THERE ARE NO LODGING FACILITIES ON THE VATRA GROUNDS.

To provide delegates and guests with ample time to arrange accommodations for the 1992 Episcopate Congress, we are publishing the information now. All rooms are booked under: The Romanian Orthodox Episcopate of America. To take advantage of room prices and availability, please make your reservations early!

Country Hearth
111 Boardman Rd.
(Exit 138, South off I-94)
Jackson, MI 49202
Phone: (517) 783-6404
Please phone for room prices.

Days Inn
901 Rosehill
(Exit 141, North off I-94)
Jackson, MI 49202
Phone: (517) 787-1111
Double: \$40 Single: \$35

Holiday Inn
2000 Holiday Inn Drive
(Exit 138, North off I-94)
Jackson, MI 49204
Phone: (517) 783-2681
Weekend Special: \$99.99

Super 8 Motel
2001 Shirley Rd.
(Exit 138, North off I-94)
Jackson, MI 49202
Phone: (517) 788-8780
Double or Single, 1-4 people
Price: \$ 36.15

Budgetel Inn
2035 U.S. Route 127
(Exit 138, North off I-94)
Jackson, MI 49202
Phone: (517) 789-6000
Single: \$37.05
Double: \$39.17

TENTS, TRAILERS & RECREATION VEHICLES
Fire regulations, village ordinance and scarcity of space do not permit camping on the Vatra grounds. However, a camping ground a short distance from the Vatra is available:

4 Seasons
11185 Orban Rd.
Grass Lake, MI 49240
Phone: (517) 522-8584

PARISH BULLETIN NOTES

Indianapolis, IN. Sts. Constantine & Helen. We hosted the Sunday of Orthodoxy Great Vespers at our church. Rev. Fr. Dimitrie Vincent was guest homilist . . . Congratulations to Claudiu Barbos who was awarded High Honors at his school.

Dearborn Hgts., MI. Sts. Peter & Paul. Congratulations are in order for the following: Jenine Lawson for first place in a public schools competition in which she composed and performed a three movement piano sonata; Jennifer Roman, who received a Blue Ribbon for her violin solo; and, Doug Ballnik who won an All-Star trophy at the AROY Sports tournament.

Hermitage, PA. Holy Cross. The Church School Children have printed a nice Lenten Cookbook . . . We have a Food Pantry from which food is distributed every month to the needy . . . Ps. Clara is again chairing the Care Package program for the orphans in Romania.

Cleveland, OH. St. Mary. We are pleased with the donation of two new icons that will be placed in our narthex . . . Our Church School is having a drive to collect food and kitchen products, which they will deliver during Bright Week, to the Transfiguration Monastery . . . We sponsored a reception for the Romanian delegation visiting at Case Western Reserve Univ., also attended by His Grace Bishop NATHANIEL.

Merrillville, IN. Descent Holy Spirit. Congratulations to Jimmie Dragon who received high awards in a band contest. ✠

FROM THE ARFORA PRESIDENT'S DESK

Much correspondence comes across this desk — sometimes more than I really want to have to read — but read it I do.

One of the most interesting pieces of literature is the news release that the women from Cathedral (our hosts for this year's congress) have put together.

According to Chairperson Goldie Kalugar and her indispensable committee, this is going to be one of the most interesting, busy and diversified congresses ever.

There is a planned session to the Vatra on Friday afternoon to eyeball the renovations that your moneys have made possible — we know that many of our delegates have never seen the Vatra, nor have they seen what we have spent their generous contributions on — you don't want to miss the trip.

Everyone **should** bring their husbands — there is an entire day's outing planned for the men, which includes golf.

The dinner dance on Saturday night will be extra special — the list of activities goes on and on.

You can't afford to miss this Congress which is a three-day event, June 5-7, at the Cathedral in Southfield, Michigan.

Start making your plans now. You should be receiving all of your publicity on room reservations, etc. very soon — make your reservations early.

As Goldie puts it — "It will be great to again see friendly, familiar faces that work together for a common cause, and we look forward to seeing many new faces among our delegates and guests."

It sounds like the Cathedral ladies have their acts together — all they need are all of you to attend and make our ARFORA Congress special and successful. ✂

Pauline Trutza

A.R.F.O.R.A. ARCHIVES

ATTENTION ALL LADIES AUXILIARY MEMBERS: A.R.F.O.R.A. is compiling a history and is updating its archives. I have been delegated to contact all ladies auxiliaries and request the following information.

1. A copy of the history of your organization which has the following information.
  - a. The date your auxiliary began, its charter members and original executive.
  - b. The important events that followed up to and including 1991.
  - c. Photographs of major events and events of interest.
2. Information and photographs you may have of A.R.F.O.R.A. Congresses such as:
  - a. Photographs taken at congresses along with dates and list the names of the persons in the photographs starting from left to right and starting with the bottom row.
  - b. Information about presentations made, interesting events.
  - c. Events that you sponsored for special A.R.F.O.R.A. days such as Sfanta Paraschiva or retreats.
  - d. Dates which your auxiliary hosted an A.R.F.O.R.A. Congress along with photographs and special events.

To make the history more meaningful and interesting, we are looking for special incidents.

Please send this information to me as you collect it so that I can get started on putting it together.

Please send your materials to:

Dr. Eleanor Bujea
Box 1341
Regina, SK S4P 3B8
Canada

CANADIAN BROTHERHOOD ACTIVE

During 1992, the Orthodox Brotherhood of Canada will publish a quarterly newsletter informing members and friends of current and future activities and projects.

On January 25, Rev. Fr. Joseph MacLellan addressed and interacted with Brotherhood members at a successful retreat. The following weekend (February 1-2), members enjoyed the first annual "Funspiel" in Dublin, Manitoba, by playing some exciting curling.

The Brotherhood plans to send a representative to each parish patronal feast day (hram); therefore, parishes should let a Brotherhood member know the Sunday date of the celebration (See the **CALENDAR**).

SOLIA 1992, p. 73, for a listing of Board members). Furthermore, consideration is being given to having a parish host the October Conference with half of the net income going to the parish and half to the Brotherhood.

Schedule of Events

May	Clean-up of the Centre
June 17-20	Farm progress
July 15-August 2	Regina Exhibition
August 22-23	Camp Reunion
October 3	Annual Conference

Dr. John Bujea

HELP WANTED!

The **Vatra Summer Camps** are scheduled for July 12-26 (Junior Camp) and August 2-16 (Senior Camp). In order to hold camp we must have a complete staff.

Below are staff positions that must be filled. Are you willing to give some of your time so the camps can be held? If so, please contact Preteasa Mary Ellen Rosco as soon as possible. Your help may make the difference.

All staff should be 21 years or older.

JUNIOR CAMP STAFF NEEDED:

Camp Health Director (Doctor, LPN, or RN)
with current CPR
Assistant House Mother
Choir Director
Teachers (Clergy or Experienced Laypersons)
Dining Room Hostesses
Sports Director

SENIOR CAMP STAFF NEEDED:

Camp Health Director with current CPR
House Mother
Assistant House Mother
Assistant House Father
Camp Spiritual Director (Clergy)
Teachers (Clergy or Experienced Laypersons)
Choir Director
Arts & Crafts Director
Dining Room Hostesses
Maintenance Men
Sports Director

Call or write to:

PSA. MARY ELLEN ROSCO
625 CENTRALIA, DEARBORN HEIGHTS
MICHIGAN 48127
(313) 562-1521

CLERGY CHANGES

BITA, Rev. Fr. Teodor: released from the office of parish priest of St. Mary, Dallas, TX, by the Bishop's Office, effective April 1, 1992.

SANFILIPPO, Rev. Fr. Peter, released from the office of parish priest of the Lennard, Shell Valley, MacNutt, Canora parishes at his own request, effective April 15, 1992, and released to the Archdiocese of Canada, effective on the same date. ✠

His Grace Bishop Nathaniel

Invites faithful members and friends of our
Episcopate to take part in the
traditional commemoration of

MEMORIAL DAY

Monday, May 25, 1992 • Vatra Romaneasca

PROGRAM

10:30 a.m. Hierarchal Divine Liturgy
12:00 Memorial for deceased service
forces at AROY flag plaza
Parastas at the cemetery pavilion
and blessing of the graves
1:00 p.m. Pomana lunch

AROY FAMILY WEEKEND

Friday evening, May 22 — Monday, May 25

Fee: \$35.00 per family or \$25.00 per person.
RESERVATIONS ONLY. FEE PAYABLE BY
DEADLINE: MAY 15, TO NATIONAL
AROY. Contact: David Oancea, 2522 Grey Tower Rd., Jackson, MI 49201-9120. Phone: (517) 522-3656.

SCHOLARSHIP REMINDERS

Dumitru Golea
Goldy-Gemu

Deadline: July 31
See SOLIA,
February 1992, p. 6

Alexander O. Ghebhardt

Deadline: July 31
See SOLIA,
February 1992, p. 6

MISSING PERSON

If you know the whereabouts of **AUREL STANCIU**, a professor of natural sciences, who was born in Dimbovita, Romania, but resided in Chicago, Illinois, please contact his sister: **Georgeta Tiron**, 3110 NE 162nd Avenue, Portland, Oregon 97230. ✠

WM. R. STANITZ SCHOLARSHIP

In August of 1971, the Constantin J. Stanitz family of Chicago established a Scholarship Fund in memory of their son, **William Robert Stanitz**, who met a tragic death in California.

We are glad to inform the AROY membership that the program will continue for this year, and at least two scholarships of \$500.00 each will be offered for the 1992-93 school year.

QUALIFICATIONS:

To qualify for the scholarship, one must be:

- (a) an active AROY member
- (b) a graduate of high school
- (c) a college student or one who intends to enroll in a school or college of university level
- (d) you may re-apply for the scholarship whether or not you have previously received the award

APPLICATION:

A written application should be forwarded to:

William R. Stanitz — AROY Scholarship Fund
Romanian Orthodox Episcopate
PO Box 309, Grass Lake, MI 49240-0309

DEADLINE

Deadline for applications is **July 1, 1992**. If you attach any documents, use photo copies only.

The Application Should Include:

- (a) A biographical history including family
- (b) educational background and grades
- (c) AROY and Church activities
- (d) extra-curricular interests or achievements
- (e) reasons why a scholarship is needed
- (f) photograph
- (g) letter of recommendation from parish priest or AROY advisors regarding parish/AROY activities
- (h) all applicants who meet the qualifications and submit all of the necessary information will be eligible for the scholarship, which is awarded by random drawing

NEW EPISCOPATE MAILING ADDRESS

Because the Episcopate is on a rural delivery route, mail is received late in the afternoon. In an attempt to receive mail at an earlier time of the day, the Episcopate has obtained a post office box. Mail all correspondence, etc. to:

**ROMANIAN ORTHODOX
EPISCOPATE OF AMERICA**
PO BOX 309
GRASS LAKE, MI 49240-0309

2ND PILGRIMAGE

Dormition of the Mother of God Monastery of Rives Junction, Michigan, invites all clergy and faithful to attend and celebrate the feast day of the Mother of God of the "Lifegiving Fount" on Bright Friday (May 1) as a second day of pilgrimage to the monastery.

At this pilgrimage, unlike the main pilgrimage on the patronal feast day of the monastery (August 15), all services will be celebrated in English. His Grace, Bishop Nathaniel, will lead the celebration.

Schedule

Thursday, April 30

5:00 p.m. Great Vespers

Friday, May 1

9:00 a.m. Matins

10:30 a.m. Hierarchal Divine Liturgy

1:00 p.m. Luncheon

5:00 p.m. Vespers

Since this is the first year for this second pilgrimage, please notify the monastery by Bright Tuesday if you plan to attend.

Dormition Monastery, 3389 Rives Eaton Rd., Rives Junction, MI 49227. Telephone: (517) 569-2873.

WORLD CHURCH *continued from page 7*

"Orthodox Unity" in its Second Issue

In an expanded edition, the pan-Orthodox newspaper "Orthodox Unity," published by the Very Rev. Fr. Vasile Hategan of Cleveland, Ohio, appeared in March in its second issue. The platform of the publication is to promote Orthodox unity in North America, to provide an open forum for independent opinions on this matter and to stimulate interest in faith and Orthodox witness through inter-Orthodox activities. Interviews with prominent hierarchs and theologians of the Church, articles, letters and news, make this extensive and opinionated tribune of the Faith so actual and relevant that no theologian, priest or interested faithful can afford not to read it. The 52 pages of condensed information are not only a credit to its devoted editor, but also an indication of the vitality of Orthodoxy in America. Father Hategan, 76, a "retired" priest of the Romanian Episcopate of America (O.C.A.), seeks a qualified individual to continue his mission as editor. Those interested may write to him at: 17600 Detroit Ave. #508, Lakewood, Ohio 44107. ☩

Rev. Fr. Remus Grama

SPECIAL APPEAL FOR THEOLOGICAL BOOKS

I received a letter from one of our helpers and supporters in Romania, Archbishop LUCIAN of the TOMIS archdiocese in Constanta - Romania, asking for help in obtaining some theological books in English or French to be used by the students at the school of theology of the newly-established "OVIDIUS" University in Constanta.

I am making a strong appeal to all the members of the Episcopate, to **Solia** readers and friends to consider helping us in this project. If you have books in your library with theological content, you may donate them by sending them to me. If you want to contribute money so that we can purchase books, send a check, make

it payable to: "Help for Romania" R.O.E.A. and mark it or attach a note saying: "For theological books - Constanta." All mail should be addressed to my office. Packages should be securely taped, and if you send boxes, they should not be heavier than 45 lbs. Thank you all in advance, and God bless you,

Very Rev. Fr. Richard J. Grabowski
U.S. Coordinator of Assistance
533 Oak Knoll Ave. N.E.
Warren, Ohio 44483-5317
Phone (216) 394-8575
FAX (216) 393-2581

YOUR WILL CAN BENEFIT YOUR CHURCH AND YOUR EPISCOPATE

It is important that everyone has a valid will. If you don't, your State will impose one on you . . . Their's! National statistics indicate that seven out of ten people **do not** have a valid will. Many people do not realize the value of their estate, their home, car, life insurance, group insurance, pension benefits, savings accounts and many other items of personal property.

The only way you can be sure your estate is distributed according to your wishes is through a carefully constructed legal will. Be certain that you use the services of an attorney when creating your will. Drawing a will is a technical task that requires assistance of someone with legal expertise.

Wills should be reviewed periodically to make sure they are up to date. There are a number of different factors which could necessitate alterations: Inability of your executive to serve, change in your marital status, changes by your guardianship, changes in your financial, business or property situation, including moving to another state. In addition, state and federal tax laws are subject to change. For information about the importance of a will and how to include your church and/or the Episcopate in your will, contact: **Armand A. Scala 703-356-2280, or your attorney.**

Remember, your church and your Episcopate can benefit by your prudent planning in even a very small way. ☞

Commission on Christian Stewardship

INEXPENSIVE GIFTS

A.R.F.O.R.A. Cookbook	\$7.00
Lapel Fish Pin	\$2.00
Lapel Cross	\$2.00
Chains	\$1.00

Order from: **ARFORA SPECIAL PROJECT**
c/o Florence Churilla, 22402 Elmwood
E. Detroit, MI 48021.

HFR *continued from page 6*

We could feed 330-350 single elderly people who have no assistance from anyone and no heat in their rooms. The kitchens would be at the Patriarchate and Antim Monastery gratis. The delivery of the meals would be by a young monk who would use a van donated by an assistance organization, gratis. The cook would have a salary of \$50 a month, and the cost of the food per day would be about \$10 for 30 people!

This would be a joint venture of the Episcopate's HFR, the Romanian Patriarchate and the AIDROM, a church organization.

Fr. Tatulescu's report was actually 12 pages, but we felt that this was the "meat" of the matter.

ST. ANA MONASTERY PROJECT:

St. Mary Parish, Chicago, under the initiative of Fr. George Gage, collected a sum of \$725 which was given by Fr. Tatulescu to His Grace, Bishop GHERASIM of Craiova. The monastery for women, located in Orsova, will use the funds for food and personal clothing needs.

NEW ADDRESS

Fr. Tatulescu has the following new mailing address:

REV. FR. D. TATULESCU
PO BOX 53-36
SECTOR 4 BUCHAREST, ROMANIA

PRIMATES

Continued from page 2

3. Addressing the **Ecumenical Movement**, the hierarchs speak out to the issue of concern for unity "of all those who believe in Christ," stating that the participation of the Orthodox was based on the "conviction that the Orthodox must contribute to the restoration of unity with all their strength, bearing witness to the one undivided Church of the Apostles, the Fathers and the Ecumenical Councils." Referring to the collapse of communism and to the 50, even 70 years of "pitiless persecutions" the Church suffered, the point was made that the Orthodox Church had anticipated "brotherly support" or at least "understanding of the difficult situation in which the Church has now found herself. "With great affliction and anguish of heart," the fathers point out that there are "certain circles" in the Roman Catholic Church which are acting contrary to the spirit of ecumenism and which appear to view Orthodox countries as "missionary territories." Mention is also made of the activity of "Uniates under the Church of Rome." The issue of "Uniatism" has become the main point of discussion in the dialogue between the Orthodox and Romans.

Another protest is made against the various Protestant Fundamentalists who have come to "preach" the Gospel in countries where the Gospel has been preached for centuries. "It is because of their faith in Christ that the faithful in these countries (formerly under communist rule) often sacrificed their very lives." "Proselytism, practiced in nations already Christian, and in many cases even in Orthodox countries, sometimes through material enticement and sometimes by various forms of violence, poisons the relations among Christians and destroys the road toward their unity."

4. The participation of the Orthodox in the World Council of Churches (WCC) is stated to be due to a spirit of reconciliation in an effort toward the restoration of Christian unity. "It is for this reason that the Orthodox Church does not approve of any tendency to undermine this initial aim for the sake of other interests and expediencies."

5. The hierarchs also expressed hope that a favorable result may occur in the work now in progress with the **Oriental Orthodox (Non-Chalcedonian)**, and that any remaining obstacles will be overcome.

6. Turning to the **general problems of the contemporary world** at the end of this second millennium A.D., the hierarchs offer their observations on certain particular matters. Progress of technology and the sciences is unfortunately not always accompanied by "the analogous spiritual and ethical foundations. The

accumulation of the privileges of this progress and the power proceeding from it to only a section of humanity, exacerbates the misfortune of other people and creates an impetus for agitation or even war."

"The progress of genetics is also capable of transforming the human being from a free person into an object directed and controlled by those in power." Man must remain as a free person created in the image and likeness of God.

The dangers which the natural environment face are seen to be due to the "careless and self-indulgent use of material creation by man, with the help of scientific and technological progress." **September 1, the beginning of the Church's calendar year, has been established as a day "for offering prayers and supplications for the preservation of God's creation and the adoption of the attitude toward nature reflected by the Eucharist and the ascetic tradition of the Church."**

7. The Orthodox Church hails the **journey of Europe to unity** and reminds it that there are large numbers of Orthodox who will also have a role in the shaping of a new European spirit and civilization. The Church must be considered a significant factor in the molding of a united Europe and with wider responsibilities.

8. Great distress is expressed over the present fratricidal **confrontations between Croats and Serbs**, and an invitation is extended to the Roman Catholic Church to work together in order to overcome the exploitation of religious sentiment for political and national reasons.

9. Concern is also expressed toward the struggle of other peoples on other continents, and special concern was noted for the **Middle East**, "where the Christian faith originated and where people of different faiths co-exist."

10. The Primates of the Orthodox Churches conclude by stating that their proclamations, "made in the love of the Lord" on the Sunday of Orthodoxy, **urge and call believers to gather around their canonical pastors and call all who believe in Christ to reconciliation and solidarity** in confronting the serious dangers threatening the world in our time.

The above information and partial quotes are from a version of the meeting but should not be considered to be "official." The editorial staff wanted to share with the **SOLIA** readers immediately both the fact of this historic meeting and some of the issues discussed.

Praise must be given, and thanks, to the Ecumenic Throne for taking the lead as "First Among Equals" and calling this meeting into session. The date chosen, the Sunday of Orthodoxy, was well selected; and, we see the Spirit of the Lord resting on the participants and flowing to their flocks. ✠

PARISH REGISTER

BAPTISMS

- Babych, Nicholas Troy**, son of Troy Baird & Tina Babych, Dugald, MB. St. George, Winnipeg, MB. Godparent: Dennis Ptashnik.
- Badea, Cristina Gabriela**, daughter of Daniel & Marilena Badea, New York, NY. St. Mary, Elmhurst, NY. Godparents: Nicolae & Elena Kalagian.
- Baird, Eve Alexandra**, daughter of Troy Baird & Tina Babych, Dugald, MB. St. George, Winnipeg, MB. Godparent: Theodora Ungurian.
- Baird, Marcus Xavier**, son of Troy Baird & Tina Babych, Dugald, MB. St. George, Winnipeg, MB. Godparent: Myron Klysh.
- Bumbac, Nicoleta Maria**, daughter of Claudiu Bumbac & Maria Varga, New York, NY. St. Mary, Elmhurst, NY. Godparent: Veronica Lupu.
- Bush, Amanda Maria**, daughter of Daniela & Robert Bush, Levittown, NY. St. Mary, Elmhurst, NY. Godparents: Aurelia & Mozher Gasem.
- Colbourn, Robert George William**, son of Liana & Radu Colbourn, Maspeth, NY. St. Mary, Elmhurst, NY. Godparents: Jose R. & Mary Garcia.
- Colef, Robert Gabriel**, son of Doina G. & Michael Colef, Staten Island, NY. St. Mary, Elmhurst, NY. Godparents: Gabriel D. & Patricia Colef.
- Diaconu, Michael Richard**, son of Dan & Aurelia Diaconu, Regina, SK. St. George, Regina, SK. Godparents: Gheorghe & Cristiana Ion.
- Gumuscian, Claudia Maria**, daughter of Gabriel & Trena Gumuscian, Cleveland, OH. St. Mary, Cleveland, OH. Godparents: John & Astra Acsinia.
- Iancovici, Thomas Myron**, son of Dr. Radu & Radoica Z. Iancovici, Philadelphia, PA. Descent Holy Spirit, Elkins Park, PA. Godparents: Borislav & Zlatinka Pelici.
- Lohan, Danny John**, son of John & Maria Lohan, Chicago, IL. Holy Nativity, Chicago, IL. Godparents: Grigorie & Elena Andrei.
- Lupu, Victor**, son of Mihai & Mihaela R. Lupu, North Olmsted, OH. St. Mary, Cleveland, OH. Godparents: Mihai & Adriana Novac.
- Manofu, Paul Adrian**, son of Magdalena & Mihail Manofu, Philadelphia, PA. St. Mary, Elmhurst, NY. Godparents: Mihai & Liana Sarbu.
- Martin, Antonia Nicole**, daughter of Antonio Martin & Gabriela Nicula, Detroit, MI. Sts. Peter & Paul, Dearborn Hgts., MI. Godparent: Daniela Nicula.
- Metesan, Michael Peter**, son of Mihai & Carmen Metesan, New York, NY. St. Mary, Elmhurst, NY. Godparents: Cornel & Petunia Gauris.

Mitchell, Paula Brantley, daughter of Brian P. & Cynthia J. Mitchell, Alexandria, VA. St. Mary, Falls Church, VA. Godparents: James & Katherine Jatras.

Morris-Stan, Gabriella Keaton, daughter of Viorica & Hugh Morris-Stan, New York, NY. St. Mary, Elmhurst, NY. Godparents: Radu & Gabriella Dimitriu.

Price, Anna Hilda, daughter of Laura & Victor Price, Fall River, MA. St. Mary, Elmhurst, NY. Godparents: Dorel Suciu & Velica Maria.

Sabau, Ariela Maria, daughter of Aurel & Daniela D. Sabau, Hollywood, FL. St. Mary, Cleveland, OH. Godparents: Carl & Simona Wirtz.

Ungrin, Natalie Maria, daughter of Clayton & Colleen Ungrin, Winnipeg, MB. St. George, Winnipeg, MB. Godparents: Marie Steski & Miriam Dupas.

Ursu, Michael Alexander Kyle, son of Cristina & Constantin Ursu, Forest Hills, NY. St. Mary, Elmhurst, NY. Godparents: Gabriela & Mihail Donescu.

RECEIVED INTO THE CHURCH

Estabrooks, Spencer Donald, Winnipeg, MB. St. George, Winnipeg, MB. Rev. Frs. Mirone Klysh & Anthony Edwards. January 12, 1992.

Heinz, Todd Theodore, Arlington, VA. St. Mary, Falls Church, VA. Rev. Fr. Alexander Webster. December 22, 1991.

Lupu, Cristina, North Olmsted, OH. St. Mary, Cleveland, OH. Rev. Fr. Remus Grama. January 18, 1992.

MARRIAGES

Metry, Allen George and Marie Elena Oniga, Southfield, MI. St. George Cathedral, Southfield, MI. Godparents: Cornel & Sharon Ivascu.

Mindroiu, Theodor and Maria A. Stancovschi, Farmington Hills, MI. Sts. Peter & Paul, Dearborn Hgts., MI. Godparents: Petre & Maria Dan.

Muica, Sorin and Heidi Maria Wachsmuth, Canton, OH. St. George, Canton, OH. Godparents: Paul Stavrianou & Rodica Duchon.

Oancea, Timothy V. and Lori L. Susalla, Troy, MI. St. George Cathedral, Southfield, MI. Godparents: Virgil D. & Susan Maxim.

Ray, Corbin L. and Tracy L. Cassidy, Canton, OH. St. George, Canton, OH. Godparents: William & Sue Cutshall.

continued on page 17

FINANCIAL REPORT

EPISCOPATE SUPPORTERS

M Savu Candea, Cleveland, OH	\$ 50.00
M George Cantor, Parma, OH	\$ 50.00
. & Psa. Corneliu Cerghizan, St. Paul, MN	\$ 50.00
. & Psa. Dumitru Macaila, Woonsocket, RI	\$ 50.00
M George Musat, N. Canton, OH	\$ 50.00
M Ioan Nan, Sun City, AZ	\$ 50.00
. George Ladies Auxiliary, Canton, OH ..	\$ 50.00
M John Tipa, S. Lyon, MI	\$ 50.00
. & Psa. Constantin Tofan, Canton, OH ..	\$ 50.00
. & Psa. Daniel Nenson, Regina, SK	\$ 40.00
M Dan Calin, Chicago, IL	\$ 25.00
ary Calugar, Warren, OH	\$ 25.00
ary Demtriade, Warren, MI	\$ 25.00
izabeth Galbincea, Cleveland, OH	\$ 25.00
ora Grossmayer, Cuyahoga Falls, OH	\$ 25.00
. & Psa. Vasile Hategan, Cleveland, OH ..	\$ 25.00
M Ilie Lucuta, Niles, IL	\$ 25.00
ne Mercea, Grosse Pte. Wds., MI	\$ 25.00
hn Mercea, Grosse Pte. Wds., MI	\$ 25.00
ary Rugh, Ellwood City, PA	\$ 25.00
. Nicholas Ladies Auxiliary, Regina, SK ..	\$ 25.00
M John Tilea, Youngstown, OH	\$ 25.00
imitrie Toth, Jr., Waterford, MI	\$ 25.00
elen Toth, Waterford, MI	\$ 25.00
iolet Vuici, Warren, MI	\$ 25.00
M George Vulk, Cleveland, OH	\$ 25.00
M George Bursan, Cuyahoga Falls, OH ..	\$ 20.00
ary Leidinger, Terre Haute, IN	\$ 20.00
lia Chuchu, Akron, OH	\$ 20.00
ary Leuca, Denver, CO	\$ 20.00
ary Bogdon, Ft. Wayne, IN	\$ 10.00
M Jack Powell, Pittsfield, MA	\$ 10.00

GENERAL DONATIONS

National ARFORA	\$ 600.00
(Vestments)	
United Technologies, Hartford, CT	\$ 120.00
(Recommended by George Fatsi)	
geodora Tamas, Hollywood, FL	\$ 100.00
M Charles Nanas, Livonia, MI	\$ 25.00
heodore Mindroiu, Dearborn Hgts., MI ..	\$ 15.00
anna Brosh, Ft. Wayne, IN	\$ 10.00

ATTENTION PARISHES!

DEADLINE FOR PHOTOS

1993 CALENDARUL SOLIA

AUGUST 31, 1992

MEMORIAMS

Iuliana Campean, Grosse Pte. Pk., MI .....\$ 20.00

EPISCOPATE DUES

St. Elias, Ellwood City, PA	\$1,860.00
St. Nicholas, Regina, SK	\$1,620.00
St. George, Winnipeg, MB	\$1,480.00
St. Elijah, Lennard, MB	\$ 580.00
Sts. Michael & Gabriel, Ft. Wayne, IN	\$ 380.00
St. John, Phoenix, AZ	\$ 260.00

V.M.I.M. ASSESSMENT

St. George, Toronto, ON	\$1,300.00
St. George Cathedral, Southfield, MI	\$ 710.00
St. John, Phoenix, AZ	\$ 520.00

LADIES AUXILIARY SUNDAY

Credinta Stramoseasca Ladies Aux., Akron, OH	\$ 500.00
Holy Resurrection Ladies Aux., Warren, OH	\$ 200.00
St. Nicholas Ladies Auxiliary, Regina, SK ..	\$ 197.40
Credinta Ladies Auxiliary, Chicago, IL	\$ 100.00

ALEXANDER GHEBHARDT SCHOLARSHIP

Ghehardt Charitable Foundation.....\$2,300.00

SEMINARIAN FUND

National ARFORA .....

MISSION FUND

National ARFORA	\$3,000.00
Allen G. Metry, Harper Woods, MI	\$ 50.00

DONATIONS FOR 200TH ANNIVERSARY OF ORTHODOXY IN AMERICA (EPISCOPATE PROJECTS)

M/M George Coca, Fairfield, CT .....\$ 250.00

REGISTER

continued from page 16

Steski, David J. and Marie T.S. Cosford, Winnipeg, MB. St. George, Winnipeg, MB. Godparent: Mark Steski.

DECEASED

Caleshu, Sena, 83. St. John, Woonsocket, RI.
Cimpean, Elena H., 98. St. Nicholas, Alliance, OH.
Dolhopol, Mary, 96. St. George Cathedral, Southfield, MI.
Ionescu, Maria, 88. Descent of the Holy Spirit, Elkins Park, PA.
Nedin, George, 70. St. Mary, Chicago, IL.
Pascu, John Jr., 74. Pres. Our Lord, Fairlawn, OH.
Petrisor, Vasile, 96. St. George, Regina, SK.
Stanley, Anna, 98. St. George Cathedral, Southfield, MI.
Voran, George, 72. Sts. Peter & Paul, Dearborn Hgts., MI.

1992 SUMMER INSTITUTE

at
St. Vladimir's Seminary
June 21-26, 1992

"THE WORK OF THE LAITY"

The People of God
Lay Ministry in Worship and Service
Christians in Secular Work and
Professional Life

Registration should be received no later than
June 5, 1992

For registration information, please call or write:
St. Vladimir's Seminary
575 Scarsdale Road, Crestwood, NY 10707
(914) 961-8313

SOLIA

February 14 — March 19, 1992

*We gratefully acknowledge the following
donations and subscriptions:*

FRIENDS

\$500.00

A.R.F.O.R.A.

\$25.00

Mary Calugar, Warren, OH
George Restea, Chicago, IL

\$24.00

M/M Dan Calin, Chicago, IL

\$20.00

Eleonora Zguroiu, Los Angeles,
CA

Rev. Iosif Chereches, Roebling, NJ
\$15.00

Lucretia Craciun, Hazel Park, MI
M/M Ilie Lucuta, Niles, IL

M/M Joseph Fataen, Detroit, MI
\$14.00

M/M George Rugh, Ellwood City,
PA

\$12.00

M/M Ioan Nan, Sun City, AZ
M/M Nicolae Stoicoiu, Panama,
FL

Elizabeth Galbincea, Cleveland,
OH

Marioara Poparad, Grantsburg,
WI

Lena I. Sonia, St. Paul, MN

Elizabeth Campean, White Lake,
MI

Mary Ardelea, Canton, OH
Julia P. Chuchu, Fairlawn, OH
M/M Victor Rosca, Canton, OH

Mary Kalinowski, Hazel Park, MI
M/M Harold Haynes, Akron, OH

Daniel Tonia, Shoreview, MN

M/M Pete Gid, Akron, OH

Maria Preda, Astoria, NY

Moise Murgu, Lakewood, OH

\$10.00

M/M Charles Latia, Schererville,
IN

M/M Richard Rogozan, Livonia,
MI

Theodora Harper, Dearborn Hts.,
MI

Patricia Valleck, Chicago, IL

M/M William Pipenur, Warren,
OH

SUBSCRIPTIONS

Helen M. Powell, Pittsfield, MA
Constantin Penu, Sunnyside, NY

Dan Motet, Honolulu, HI

Romulus Ciric, Winnipeg, MB

M/M John C. Serban Jr., Jackson-
ville, FL

Flora Rakolta, Southfield, MI

Gayle Woloschak, Chicago, IL

Elena Hollingsworth, Destin, FL

Flora Suteu, Venice, FL

M/M Theodore C. Bologh, Mount
Dora, FL

POFTĂ BUNĂ

Cookbook — IXth Edition

Makes a Wonderful Christmas Present.

ORDER

_____ copies of POFTĂ BUNĂ
@ \$7.00 each = _____

TOTAL = _____

MAKE CHECK PAYABLE TO:

St. Mary's Society
3256 Warren Road, Cleveland, Ohio 44111
Postage is included

Name _____

Address _____

City _____ Zip _____

Sida Baia, Cincinnati, OH

Rev. Terence Elsberry, Green-
wich, CT

Gretchen H. Buehler, Devon, PA
Eugen Piso, Phoenix, AZ

Elizabeth Farcas, Detroit, MI

M/M Joseph Ciovica, Lansing, IL

Viola E. Moldovan, Aurora, IL

Victoria B. Vlad, Alhambra, CA

John Manica, Southfield, MI

Flora Buzash, Terre Haute, IN

Mary Brenz, Sun City West, AZ

Mircea Capatina, Royal Oak, MI

Elsie Brenzen, Russell, MB

M/M George Galat, Englewood,
FL

St. Edward Brotherhood, England

David Bernatowicz, Cleveland,
OH

M/M Victor Todor, Dearborn, MI

M/M George Petredean, Homer,
MI

Florica Tonna, Worcester, MA

M/M George Dan, Marietta, GA

Joanne Seamon, Bridgeport, CT

M/M John Nasea Jr., Allen Park,
MI

John Pope, Bressler, PA

V. Rev. Alexander Atty, Louis-
ville, KY

Mother Iuliana Schileru, Ellwood
City, PA

Nicolae Panturescu, Richmond
Hill, ON

PASTORALĂ DE PAȘTI 1992

Cucernicilor Preoți și Drept-credincioșilor
Episcopiei Ortodoxe Române din America

“Bucurați-vă, popoare, și vă veseliți! Îngerul a șezut pe piatra mormântului; acela ne-a bine vestit nouă, zicând: Hristos, Mântuitorul lumii, a înviat din morți și a umplut toate de bună mireasmă. Bucurați-vă, popoare, și vă veseliți!”

Laude, Glas 2, Lunea Luminată

Hristos A Înviat!

Prea Iubiților în Hristos:

Praznicul acesta sfânt și sărbătoresc este al nostru, al celor care credem în Dumnezeu și în Invierea Domnului Iisus din morți. Încă odată Dumnezeu s'a milostivit spre noi, ne-a binecuvântat și a luminat fața Sa peste noi. Așadar, să ne bucurăm într'adevăr și să ne veselim cu bucurie duhovnicească și cu veselie cerească.

Sfântul Grigorie de Nazianz ne amintește că “omul a fost făcut să fie fericit. Când Dumnezeu l-a creat pe om, l-a făcut fericit. Ni s'a încredințat raiul, ca să ne bucurăm de viață.” (Cuv. 2 la Inv.) Dumnezeu în Treime: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt l-a creat pe om după chipul și asemănarea Sa, pentru ca omul să fie fericit (Gen 1:26).

În continuare, Sfântul Grigorie explică ce s'a întâmplat cu noi de am fost scoși din Paradis: “Am fost izgoniți, zice, pentru că am păcătuit. Ca să mai putem trăi a fost nevoie de Intruparea lui Dumnezeu și de moartea Lui cu trupul. Iar noi am murit dimpreună cu El, ca să putem fi curățiți de păcat; am înviat împreună cu El, pentru că ne-am îngropat dimpreună cu El; proslăvit-ne-am dimpreună cu El, pentru că prin El am înviat din nou.”

Autorul Epistolei către Romani spune că oamenii n'au scuze: “Căci cunoscând pe Dumnezeu, nu L-au slăvit ca pe Dumnezeu, nici nu I-au mulțumit . . . au schimbat adevărul lui Dumnezeu în minciună, s'au închinat și au slujit făpturii în locul Făcătorului (1:21-25), deoarece toți am păcătuit și suntem lipsiți de slava lui Dumnezeu, Iudei și păgâni deopotrivă, îndreptându-ne doar prin Harul și prin răscumpărarea cea în Iisus Hristos, pe care Dumnezeu L-a rânduit jertfă de mântuire, spre împăcarea noastră prin credință.” (Rom 3:23-25)

Iisus Hristos “Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul,” (Ioan, 1:1). El nu putea să moară, căci era nemuritor prin natura Sa, însă s'a întrupat, zice Sfântul Atanasie, “ca să poată muri și să se ofere ca jertfă pentru toți, în această unire cu trupul reprezentându-ne pe toți.” (Despre Intrupare, Cap. 20) “Mântuitorul a venit să împlinească, nu moartea Sa ci pe aceea a oamenilor,” spune Sfântul Atanasie. În felul acesta, jertfa Domnului Iisus ne împacă cu Dumnezeu, pe care noi am refuzat să-L cinstim și să-I mulțumim, dându-ne dreptul încă odată să ne bucurăm și să ne veselim!

Sfântul Chiril, episcopul sfintei cetăți a Ierusalimului ne amintește: “Să schimbăm tânguirea noastră în bucurie și plângerea în veselie; să se umple gurile noastre de veselie, pentru Acela care după Invierea Sa a zis: Bucurați-vă!” (Cuv. la Inviere)

După cum vedem, Invierea este pentru noi ca o a doua creație, pentru că prin ea ni s'a dat înapoi fericirea pe care strămoșii noștri au pierdut-o. Însă numai aceia care L-au cunoscut pe Hristos răstignit pot să-L cunoască și pe Hristos înviat și numai aceia care au experiența personală a Invierii pot avea în viața lor adevărata bucurie și veselie.

Prea Iubiții mei:

Fie ca bucuria acestei zile să lumineze, nu numai acest moment, ci în toate zilele vieții noastre. Fie ca gândurile și inimile noastre să-și găsească odihna în comoara pe care am primit-o prin Invierea lui Hristos: Împăcarea noastră cu Dumnezeu și darul vieții veșnice. Să ne dăruim și noi ca și Hristos, unul altuia, dar mai ales celor care încă zac în întuneric și nu L-au cunoscut pe Domnul Iisus și să fim pentru ei ca și îngerul care a șezut la mormânt strigând tuturor: “Hristos a Inviat din morți, El este Mântuitorul lumii!

Adevărat a înviat!

† NATHANIEL, Episcop

PATIMILE ȘI INVIEREA LUI IISUS

Iisus înfățișat poporului.—Și Pilat a ieșit iarăși afară și le-a zis: “Iată vi-L aduc pe El afară ca să știți că nu găesc în El nici o vină.”

Atunci a ieșit Iisus afară, purtând cununa de spini și mantia purpurie. Și le-a zis Pilat: “Iată omul!”

Când L-au văzut arhierii și slujitorii au strigat, zicând: “Răstignește-L!” Zis-a lor Pilat: “Luați-L voi și răstigniți-L, căci eu nu-I găesc nici o vină.”

Iudeii i-au răspuns: “Noi avem lege și după legea noastră El trebuie să moară, că S’a făcut pe Sine Fiul lui Dumnezeu.”

Când a auzit Pilat acest cuvânt, mai mult s’a temut. Și a intrat iarăși în pretoriu și I-a zis lui Iisus: “De unde ești Tu?” Iar Iisus nu i-a dat nici un răspuns.

Atunci Pilat I-a zis: “Mie nu-mi vorbești? Nu știi că am putere să Te eliberez și am putere să Te răstignesc?”

Iisus a răspuns: “N-ai avea nici o putere asupra Mea, dacă nu ți-ar fi fost dat ție de sus. De aceea cel ce M-a predat ție mai mare păcat are.”

De atunci Pilat căuta să-L elibereze; dar Iudeii strigau, zicând: “Dacă îl eliberezi pe Acesta, nu ești prieten al Cezarului. Oricine se face pe sine împărat este împotriva Cezarului.”

Pilat, auzind cuvintele acestea, L-a dus afară pe Iisus și a șezut pe scaunul de judecată, în locul numit pardosit cu pietre, iar evreiește Gabbata.

Și era Vinerea Paștilor, cam la al șaselea ceas, și a zis Pilat Iudeilor: “Iată împăratul vostru.”

Iar ei au strigat: “Ia-L! Ia-L! Răstignește-L!”. Pilat le-a zis: “Să răstignesc pe împăratul vostru?” Arhierii au răspuns: “Nu avem împărat decât pe Cezarul.”

Atunci L-a predat lor ca să fie răstignit. Și ei au luat pe Iisus și L-au dus să-L răstignească.

Iisus Își duce crucea.—Iar după ce L-au batjocorit, L-au dezbrăcat de hlamidă, L-au îmbrăcat cu hainele Lui și L-au dus să-L răstignească.

Și, ducându-și crucea, a ieșit la locul ce se cheamă al Căpățânii, care în evreiește se zice Golgota.

Și duceau și alți doi făcători de rele, ca să-i omoare împreună cu El.

Și au silit pe un trecător, care venea din țarină, pe Simon Cirineul, tatăl lui Alexandru și al lui Ruf, ca să ducă crucea Lui.

Iisus mângâie pe femeile ce plâneau.—Iar după El venea mulțime multă de popor și de femei, care se băteau în piept și îl plâneau. Și întorcându-Se către ele, Iisus le-a zis: “Fiice ale Ierusalimului, nu Mă plângeți pe Mine, ci pe voi plângeți-vă și pe copiii

voștri. Căci iată vin zile în care vor zice: Fericite sunt cele sterpe și pântecele care n’au născut și sânii care n’au alăptat! Atunci vor începe să spună munților: Cădeți peste noi; și dealurilor: Acoperiți-ne. Căci dacă fac acestea cu lemnul verde, cu cel uscat ce va fi?”

Răstignirea.—Și L-au dus la locul zis Golgota, care se talmăcește “locul Căpățânii.” Și I-au dat să bea vin amestecat cu smirnă, dar El n-a luat. Apoi L-au răstignit.

Și împreună cu El au răstignit doi tâlhari: unul de-a dreapta și altul de-a stânga Lui, împlinindu-se astfel Scriptura care zice: Cu cei fără de lege s’a socotit.

Iar Iisus a zis: “Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac!”

Scrisoarea de deasupra Crucii.—Iar Pilat a scris și titlu și l-a pus deasupra crucii. Și era scris: Iisus Nazarineanul, împăratul Iudeilor! Deci mulți dintre Iudei au citit acest titlu, căci locul unde a fost răstignit Iisus era aproape de cetate. Și era scris: evreiește, latinește și grecește.

Deci arhierii Iudeilor au zis lui Pilat: “Nu scrie Împăratul Iudeilor, ci că Acela a zis: Eu sunt Împăratul Iudeilor.”

Pilat a răspuns: “Ce am scris, am scris.”

Împărțirea hainelor lui Iisus.—După ce au răstignit pe Iisus, ostașii au luat hainele Lui și le-au făcut patru părți, fiecărui ostaș, câte o parte, și cămașa. Dar cămașa era fără cusătură, de sus țesută în întregime. Deci au zis unii către alții: “Să n’o sfâșiem, ci să aruncăm sorții pentru ea, a cui să fie; ca să se împlinească Scriptura care zice: Împărțit-au hainele Mele loruși, și pentru cămașa Mea au aruncat sorți.” Așadar ostașii acestea au făcut.

Împungerea lui Iisus cu sulița.—Deci, Iudeii, fiindcă era vineri, ca să nu rămână trupurile sâmbăta pe cruce, căci era mare ziua sâmbetei aceleia, au rugat pe Pilat să le zdrobească fluierile picioarelor și să-i ridice.

Deci au venit ostașii și au zdrobit fluierile celui dinții și al celuiilalt, care era răstignit împreună cu El. Dar venind la Iisus, dacă au văzut că deja murise, nu I-au zdrobit fluierile. Ci unul dintre ostași cu sulița a împuns coasta Lui și îndată a ieșit sânge și apă. Șe cel ce a văzut a mărturisit și mărturia lui e adevărată; și acela știe că spune adevărul, ca și voi să credeți. Căci s’au făcut acestea, ca să se împlinească Scriptura: *Nu I se va zdrobi nici un os.* Și iarăși altă Scriptură zice: *Vor privi la Acela pe care L-au împuns.*

cont. la pag. 21

Pogorârea trupului lui Iisus de pe Cruce.—Și făcându-se seară, fiindcă era vineri, care este înaintea sâmbetei, și venind Iosif cel din Arimateia, sfetnic ales, care aștepta și el împărăția lui Dumnezeu și, îndrăznind, a intrat la Pilat și a cerut trupul lui Iisus. Iar Pilat s'a mirat că a murit și chemând pe sutaș, l-a întrebat dacă a murit demult. Și aflând de la sutaș, a datruit lui Iosif trupul mort.

Și a venit și Nicodim, cel care venise la El mai înainte noaptea, aducând ca la o sută de litre de amestec de smirnă și aloe. Au luat deci trupul lui Iisus și L-au înfășurat în giulgiu cu miresme, precum este obiceiul de înmormântare la Iudei.

Punera lui Iisus în mormânt.—Aproape de locul unde fusese răstignit Iisus, Iosif avea o grădină, unde avea un mormânt nou, săpat în piatră, în care nimeni niciodată nu fusese pus. Deci, acolo au pus trupul lui Iisus, că era vineri târziu și mormântul acesta aproape, și prăvălind o piatră mare pe ușa mormântului, s'au dus. Și, mergând după El și femeile care veniseră cu Dânsul din Galileea, au văzut mormântul și cum au pus trupul. Maria Magdalena și altă Marie încă erau acolo, în preajma mormântului, și întorcându-se, au pregătit mirezme și miruri.

Straja de la mormânt.—Iar a doua zi, care este după vineri, s'au adunat arhieriei și fariseii la Pilat, zicând: "Doamne, ne-am adus aminte că amăgitorul Acela a spus, fiind încă în viață: După trei zile Mă voi scula. Deci, poruncește ca mormântul să fie păzit până a treia zi, ca nu cumva ucenicii Lui să vină și să-L fure și să spună poporului: S'a sculat din morți. Și va fi răstăcirea de pe urmă mai rea decât cea dintâi."

Pilat le-a zis: "Aveți strajă; mergeți și întăriți cum știți."

Iar ei ducându-se, au întărit mormântul cu strajă, pecetluind piatra.

Învierea lui Iisus

Iisus iese din mormânt. — Biruind puterea morții și sfărâmând încuietorile iadului, Iisus a înviat a treia zi în revărsatul zorilor, și a ieșit cu slavă din mormânt.

Și iată s'a făcut cutremur mare, că îngerul Domnului, coborând din cer și venind, a prăvălit piatra și ședea deasupra ei. Și înfățișarea lui era ca fulgerul și îmbrăcămintea lui albă ca zăpada.

Și de frica lui s'au cutremurat străjerii și s'au făcut ca morți.

Mironosițele vin la mormânt. — Și după ce a trecut ziua sâmbetei, Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov, și Salomeea au cumpărat miresme, ca să vină să-L ungă. Și dis-de-dimineată, în prima zi a săptămânii (Duminică), pe când răsărea soarele, au venit la mormânt. Și ziceau între ele: "Cine ne va

prăvăli nouă piatra de la ușa mormântului?" Dar, ridicându-și ochii, au văzut ca piatra fusese răsturnată; căci era foarte mare.

Și, intrând în mormânt, au văzut un tânăr șezând în partea dreaptă, îmbrăcat în veșmânt alb, și s'au spăimântat.

Iar el le-a zis: "Nu vă înspăimântați! Căutați pe Iisus Nazarineanul cel răstignit? A înviat! Nu este aici. Iată locul unde a fost pus. Dar mergeți și spuneți ucenicilor Lui și lui Petru că merge în Galileea, mai înainte de voi; acolo îl veți vedea, după cum v'am spus."

Petru și Ioan aleargă la mormânt. — Atunci a alergat Maria Magdalena de la mormânt la Simon-Petru și la celălalt ucenic pe care-l iubea Iisus, și le-a zis: "Au luat pe Domnul din mormânt și nu știu unde L-au pus." Deci a ieșit Petru și celălalt ucenic și au venit la mormânt.

Și alergau amândoi; dar celălalt ucenic, alergând înainte, mai repede decât Petru, a sosit cel dintâi la mormânt. Și, aplecându-se, a văzut giulgiurile puse jos, iar mahrama, care fusese pe capul Lui, nu era pusă împreună cu giulgiurile, ci înfășurată, la o parte, într'un loc.

Atunci a intrat și celălalt ucenic care sosise întâi la mormânt și a văzut și a crezut. Căci încă nu știau Scriptura, că Iisus trebuie să învieze din morți.

Și s'au dus ucenicii iarăși la ai lor.

Unde îți este, moarte, biruința ta? Unde îți este, moarte, boldul tău? (Cor. XV, 55). ✠

Din Mica Pravila

PELERINAJ LA MÂNĂSTIRE

Mănăstirea Adormirea Maicii Domnului din Rives Junction, Michigan invită clerul și credincioșii să participe la sărbătorirea zilei Isvorul Tămăduirii, în ziua de 1 Mai, a.c. (Vinerea luminată).

Acest a doilea pelerinaj la mănăstire, spre deosebire de cel principal care are loc de hramul bisericii, la 15 August, va fi slujit în limba engleză și va fi condus de Prea Sfințitul Episcop Nathaniel.

Program:

Joi, 30 Aprilie

5:00 P.M. — Vecernie

Vineri, 1 Mai

9:00 A.M. — Utrenie

10:30 A.M. — Sf. Liturghie Arhierască

1:00 P.M. — Prânz

5:00 Vecernie

Dat fiind că acesta este primul an când se va celebra acest al doilea pelerinaj, sunteți rugați să anunțați Mănăstirea până la 30 Aprilie. Adresa noastră este:

Mănăstirea Adormirea Maicii Domnului
(Dormition Monastery)

3389 Rives Eaton Rd.

Rives Junction, MI 49277 — Tel. 517-569-2873

GOLGOTA INVIERII

Prin Nașterea lui Iisus, Dumnezeu a pus început mântuirii noastre, iar prin Cruce și Înviere a desăvârșit lucrarea pentru care a fost trimis. Iată însă că un fior străbate lumea de azi, și vânturi străine bat. Iscarioteanul trăiește între oameni și vinde pe Cel ce ne-a învățat adevărul. Fuga de valorile morale, prin persecuții anticreștine a uneltelor Anticristului pe pământ, au adus frigul sufletesc de azi. Ținta lor era Hristos, pe care să-L smulgă din inimile oamenilor. Numai că cei ce au mucenicit arată iubirea Legii Creștine, ca o adevărată Biserică luptătoare. Noi, să nu ascultăm nici de cei ce ne îndeamnă la necredință față de Dumnezeu și față de Legea Strămoșească, precum nici de cei care sunt numai cu numele creștini. Ne găsim în timpul Calvarului Sfințelor Patimi și aici pe pământ Hristos este sărac. Nu are loc în casa de oaspeți, ci în iesle. Și totuși El în durerea Lui, cu cununa de spini, cu hlamida roșie, Hristos cu păcatul nostru, al tuturor, de ieri, de azi, de mâine, vine să ridice Crucea lumii, a celor vii și a celor morți, a tuturor. Cu viața Lui vrea să schimbe răutatea în bunătate, ura în dragoste, cearta în înțelegere și sbuciumul sufletesc, în liniște.

Icoana Sfințelor Patimi ne mișcă sufletul. Fiul Veșnic, cum spune un Sf. Părinte, a văzut cum se ruinează lumea. El crease un rai, pe care Satana îl prefăce în iad. În fața fărâdelegilor ce umplă pământul și în marea Sa iubire de oameni, coboară din Ceruri, în trup de-al nostru, Ioan 1,4, în opera de răscumpărare a lumii. Drept recunoștință îi pun pe umeri Crucea și-L duc pe "Golgota Răstignirii." Ce mulți L-au părăsit! Noi, de câte ori? De câte ori umblăm pe căile deșertăciunii? Nu L-am adăpat și noi cu oțet ori am strigat: Răstignește-L? Plângând Patimile Domnului, să nu întârziem a plânge și păcatele noastre. Dumnezeu ne vede prin rănilor Mântuitorului. În fața dreptății divine, rănilor Domnului cer ceea ce au cucerit, mântuirea noastră. De pe înălțimea Golgotei, între cer și pământ, Iisus ne cheamă să ne luăm și noi Crucea și s'o așezăm lângă Crucea Lui cea sfântă. Poate sta alături?

Sfânta Cruce este Altarul Mântuirii și o cinștim pentru că este Jertfelnicul lui Hristos, este semnul biruinței creștine, ca și semnul ce se va arăta pe cer, la venirea Domnului. Scrie Fer. Augustin: "Privește Crucea lui Iisus răstignit. Privește rănilor și măreția Lui. Cu capul aplecat, ca să ne sărute, cu inima deschisă de lancea lui Longhin, ca să ne iubească și cu brațele ridicate, ca să ne îmbrățișeze."

Privind Sfânta Cruce, ne învăță ce-a făcut Dumnezeu pentru noi oamenii și ne întreabă ce facem noi pentru

El.

Adevărul răscumpărării omului l-a încununat "Sărbătoarea Sărbătorilor." An de an, la hotarul dintre noapte și zi răsună din nou clopotele Învierii, ca să primim "Lumina lui Hristos." În acest fior sfânt mărturisim adevărul Sf. Înviere. Sunt clipe când omul este mai aproape de Cer, clipe de regăsire cu noi înșine, cu viața noastră plină de ani. Pare că auzim și glasul cugetului care ne cheamă la Hristos. Vino omule, uită grijile, lasă-ți năravul, smerește-ți mândria și dă-mi mâna. Măcar în noaptea asta să ne biruim, să ne rugăm și să luăm în inimi, dreapta credință.

Învierea lui Hristos este și învierea noastră, mărirea Lui este și mărirea noastră, înălțarea Lui este și înălțarea noastră. Învierea nu este numai praznicul vieții, ci și praznicul iubirii lui Dumnezeu față de om și iertarea noastră față de semenii.

Azi este nevoe de stăruitoare noastră jertfă pentru biruința dreptei credințe. Suntem chemați să fim o lumină în lume, să mărturisim Evanghelia mântuirii. Biserica Ortodoxă nu desparte niciodată taina Crucii lui Hristos, de taina Învierii Lui, ci vede Crucea în lumina Învierii, iar Învierea în biruința Crucii. De aceea Crucea este numită "făcătoare de viață." Bucuria creștină, din acest sfânt prilej, este așa cum o numește Ap. Pavel: "Bucuria în Domnul," Filipeni 4,4 și în "Duhul Sfânt." Romani 14,17.

Învierea lui Hristos a avut loc. Iisus a trăit în istorie, a fost răstignit în istorie și s'a dovedit înviat în istorie. Învierea Domnului este cununa dovezilor arătării Lui în lume, ca Dumnezeu. Ea cuprinde sufletul și revărsă balsamul credinței asupra gândurilor și nădejdlor noastre. Ea a fost mereu trecerea omului înspre adevăr, trăind nădejdea mântuirii veacului. Hristos a Inviat, striga fericit Sf. Ioan Evanghelistul. Adevărat a Inviat răspund în cor, veacurile. Și minunea s'a săvârșit din nou, chiar în zilele noastre. ✠

Părintele Bârsan

OBICEIURI LA SARBATORILE PASTILOR

PASCA

În toate satele românești se face de Paști pâine de grâu pentru împărțit și dus la biserică. Ea nu lipsește din nicio casă, fie cât de săracă. Și se face de obicei numai din grâu, fiindcă el este **cinstea mesei**. Prin Moldova și Bucovina, pâinea aceasta poartă numele de **pască**. Pentru biserică se face una mai mare, de formă rotundă sau în patru colțuri, împodobită cu fel de fel de împletituri și stelute. La mijloc se face tot din cocă o **cruce**, închipuind crucea pe care a fost răstignit Mântuitorul. Iată o legendă din Bucovina despre obiceiul cu **pasca**:

Cică umblând odată Domnul nostru Iisus Christos cu apostolii săi prin mai multe orașe spre a face toamenilor bine, și ajungând într'un sat, se abătură la un gospodar, ca să poposească puțin și apoi să plece mai departe.

Gospodarul, un om de omenie și foarte prevenitor, i-a primit și i-a ospătat cu ce a avut și cum a putut mai bine; iară la pornire le-a mai pus merinde și prin desagi.

După aceasta, mulțămind Iisus Christos cu apostolii săi gospodarului pentru primire și luându-și rămas bun dela dânsul, se porniră mai departe și mergând ei, cât timp vor fi mers, ajunseră într'o pădure. Mergând și prin pădurea aceea, l-au întrebat apostolii pe Iisus Christos:

— “Când vor fi Pascile?”

— Când veți găsi pâine de grâu în traistele voastre, atunci vor fi Pascile!” răspunse Iisus.

Gospodarul la care au poposit, le-a fost pus pâine de grâu în desagi. Deci căutând ei în desagi și aflând pâinea, au spus lui Iisus că au.

— “Bucurați-vă,” căci acuma sunt Pascile!” le răspunse atunci Iisus.

Și de atunci îndătimează și creștinii a face **pască**.

(Din S.Fl.Marin, “Sărbătorile la Români,”)

“CĂMEAȘA NOUĂ” ÎN MACEDONIA

Nu numai în Macedonia, dar în toată România fiecare ține să aibă ceva nou pentru Sfintele Sărbători. Fetele își cos cămași împodobite iar mamele nu mai prididesc cu lucrul pentru ca bărbatul și feciorii să aibă ceva nou, căci fiecare ține că dacă nu are toate hainele noi să aibă cel puțin o cămașă nou nouță.

În cartea “Sărbătorile la Români,” scrisă de Sim.Fl.Marian citim că fetele din Macedonia au datină, când iese lună nouă înaintea Paștilor, de a se strânge în curte cu un “ghium” plin cu apă, cu o pâine întregă

“crăvealie,” pe care o pun pe cap, și cu un inel sau cu un “minghiuș” de argint și a zice:

Lună, lină nao,
Dă-mi cămașe nao,
Să-ți dau patru uao,
s-ți li bagi tu frașe,
S-ți le mâci ti pasce.

Say:

Lună, lună noauă,
Dă-ni cămași noauă,
Să-ți dau patru oauă
Să-ți li bagi tu mânică,
Să li mâci Duminică;
Să-ți li bazi tu frași,
Tra s-li mâți la Paști
S-li bazi tu tăpsie,
Să li ai tră Stămărie.

Făcând aceasta se crede că Paștele vor fi cu “birichete” și toamna cu abundență în cereale.

FURATUL TOACEI ÎN ȚARA MOTILOR (Povestită de un copil de Moț)

În comunele din jurul Câmpenilor (Certege, Bistra, Lupșa, Sohodol, etc.) copiii și mai cu seamă flăcăii au obiceiul să pună în jurul caselor “toaca.” Toaca asta este o scândură de paltin ori de frasin (pentru că lemnul acesta sună bine) care se leagă cu meșteșug ca să se învâртеască în jurul unui stâlp de înălțimea omului. Cu 2 ciocane de lemn se bate apoi toaca, într'un ritm și cu melodie variată. Toaca în timp ce se bate este împinsă și se învâртеște în jurul stâlpului. Astfel că locul unde se pune toaca se bătătorește că tot anul nu crește iarba. Motiv pentru care de multe ori bătrânii ajung la discuție cu tinerii.

Fiind prin zona asta dealuri, bătutul toacei se aude până la mare depărtare și este o adevărată întrecere între tineret care să o bată mai lung și mai frumos. Sunt unii flăcăi cu talent care o bat așa de frumos că lumea ese pe “târnaț” (asta ar fi un fel de privdvor, balcon ori “porch”) ca să audă, seara, “bătutul toacei.”

În noaptea învierii prin Țara Motilor nimeni nu doarme noaptea. Chiar copiii mici se culcă numai spre ziuă.

În seara de Sâmbătă se coboară din turnul bisericii toaca de lemn a bisericii (în unele sate se scoate și toaca de fier) și flăcăii, constituiți în societate pentru organizarea petrecerii de Paști, sunt obligați să toace toată

cont. la pag. 24

OBICEIURI

cont. de la pag. 23

noaptea. Cum ei însă trebuie să umble toată ziua de Paști cu învitări, fac cu rândul, ca să se mai odihnească. De multe ori mai intră în casă și uită de toacă. Pentru a nu lăsa să se întâmple una ca asta este obiceiul ca să se "fure toaca." Grupuri de flăcăi lăsați afară din comitetul petrecerii pentru un motiv sau altul, ori chiar bătrâni cari vor să facă haz pe socoteala tinerilor "organizatori," vin pe ascunse, ori cu șiretlicuri și scot stâlpul din pământ, iau toaca și fug cu ea.

Nu estate însă permis ca să se ascundă. Trebuie să o pună într'un loc mai depărtat și să o bată. Feciorii păzitori când își dau seama că nu mai au toaca, ascultă să vadă de unde vine sunetul și pornesc în "expediție ca să cucerească toaca." Numai că cei cari au furat-o nu așteaptă să vină ei ci, după ce au bătut-o cinci minute, o iau și fug cu ea în alt loc. Incep să o bată din alt deal. Și tot așa până ce sunt prinși.

Intunecul favorizează mult acest joc de-a ascunselea. Odată prinși, "hoții" cer un preț în bani sau în "rachie," ca să o dea înapoi, preț care trebuie plătit. Iau apoi toaca și o duc la locul prim, de obicei lângă biserică.

VĂLĂRITUL ÎN VRANCEA (MOLDOVA) (Descris de Simion Hârnea, de loc din Vrancea)

Vălăritul este un obicei de mare însemnătate la sătenii noștri. El constă în aceia de a se aduna în ziua a doua a Paștilor toți flăcăii la un loc, și apoi mergând din casă în casă, le urează la toți: noroc, sănătate și belșug la roade.

Iată cum este vălăritul la noi în Vrancea:

În dimineața zilei a doua de Paști—adică Luni—toți flăcăii (flăcăi sunt cei cari joacă în horă) se strâng la casa celui mai de seamă dintre dâșii și după ce s'au adunat toți, iau înțelegere și merg apoi împreună la biserică unde preotul le citește o rugăciune anume din cărțile sfinte, îi binecuvintează și le dă slobozenie de a umbla cu vălăritul, povățuindu-i ca să fie liniștiți, cuviincioși și respectuoși cu cei în vârstă. De acum toți flăcăii iau numirea de vălari și pornesc în grup umblând din casă în casă cu firitiseala. Intrând în casă, fac plecăciune înaintea celor bătrâni cărora toți pe rând le pupă mâna și le urează sănătate, iar pe cei tineri îi ridică pe brațe în sus urându-le sărbători vesele, viață lungă și fericită.

Pe masă gazda a avut grija să pue din timp o farfurie cu ouă roșii încondeiate frumos cu modele, în felurite chipuri și câte o pască ori cozonac, iar după ce vălarii au isprăvit cu uratul, gospodina le dăruiește ploconul de pe masă. Acesștia îl iau mulțumind cu bunătate și

pornesc la altă casă unde procedează la fel. Doi, trei înși dintre dâșii, mai sprinteni, merg cu glugile la ei în care strâng ouăle și celelalte daruri, ducându-le la o casă unde apoi le împărțesc la urmă. Cestora li-se zice cloșcari.

Mulți dintre tineret și mai ales fetele de horă fug din calea vălarilor, ascunzându-se prin grădini sau alte locuri dosnice. Vălarii sunt datori să-i afle și să-i prindă pentru ca să-i ridice pe brațe în sus și să le ureze noroc și viață fericită. Nu le este îngăduit să plece până ce nu și-au făcut această datorie, și nici gazdă nu le dă darul ce-l are pregătit.

Din cauza aceasta ei trebuie să alerge mult pentru ca să prindă câte o fetișcană sburdalnică care fuge sprintenă ca o căprioară d'înaintea lor și nu se lasă până nu o prind. Cu tot alergatul ce fac nu se simt deloc obosiți căci prin aceasta li se dă prilejul să ridice în brațe pe cea care le este dragă.

Uneori fugărind pe câte unul care nu vrea să se dea prins ușor, vălarii alergă după el până cine știe unde, strigând și chihotind care mai de care și sărind fără pârleazuri, gardurile grădinilor ce întâlnesc în cale. Astfel strigătele și chiotele lor unite cu hăimăitul câinilor din sat ce îi urmăresc, se face un sgomot și o hărmălaie însemnată care atrage atenția tuturor localnicilor. Niciodată însă nu ajung la certuri ori bătăi, căci toate aceste sunt mai mult un fel de jocuri sburdalnice de petrecere, cari nu se iau în serios.

După ce termină de umblat tot satul, se strâng iarăși la o casă unde s'au adunat și ouăle cu celelalte daruri strânse și le împărțesc între dâșii; mâncând și petrecând împreună, până după amiază la vremea horii, când se duc la joc.

